

كەركوك و دەستور و سازش و گەندەلی و تیکەلەیهك

(بەشی دووهم)

هیمن رهئوف

hemnrauf@hotmail.com

ئەگەر بە وردی برونینە دەستورەكە ، دەبینین ئەوەی كە پارتی و یەكیتی داواى دەكەن بەشیوەیهكى گشتی و بەرچاو تێدایە و دەبینرێ.

بەلام ئایا ئە وەى ئەوان داواى دەكەن ، داواكارى خەلكى كوردستانە ؟ كەسمان ناتوانین وەلامى ئەم پرسیارە بەرپىكى و رەوانى بدەینەو ، لەبەر ئەوەى ئەگەر بلیین نەخیر ، ئەى باشە بۆچى لە هەلبژاردنەكان و بانگەشە كانیاندا ، پیر و پەككەوتەى سەر عارەبانەكانیش بۆیان نامادەن وە هەر رێژەیهكیان بۆیت لە دەنگى خەلك بە دەستى دەهینن ، خۆئەگەر بلیین بەلێ ، ٩٨% ی ئەو دەنگدەرە داواى سەر بەخۆیان كرد ، كەچى لەو دەستورەدانەك هەرباسى سەر بەخۆى نەكراو ، بگرە یاساغەو ناوھینانیشى حەرەمە ، كە لەكاتێكدا كیشەى كورد لە داواى پوخانى سەددام ، تەنھا سەر بەخۆى و گێراندنەوێ ناوچە ئازاد نەكراوەكان بۆ بابزانین بۆچى ؟ چونكە ئەو سیمبۆلە سەرەكییانەى كەچەسپاوە لە دەستورەكەدا فیدرالیى و زمانى كوردی و هێزى پێشمەرگەیه ، لەكەتێكدا ئەمانە پێش (١٣) سالی پەرلەمانى كوردستان چسپاندویەتى ، كە پرۆپاگەندەى ئەوێنە خەلكەو ، چونكە ئەوكاتە پەرلەمان بەرھەمى راپەرینە جەماوەرییەكەى بەھارى (١٩٩١) بوو .

وە (((((پێشمەرگە وانا كورد و كوردیش وانا پێشمەرگە))))) ئەگەر باوەرپیان بەمە نەهینایە ئەگەرى هەلگیرسانی شەركى ئیخۆخۆى لە ئارادا بوو ، ئەمەیش خزمەت بە سیاسەت و ستراتێژیەتى عەرەب ناكات ، چونكە كوردخواهەنى ئەزمونیكى (١٣) سالییەو خواھەنى هیزن ، ئەوانیش شەركى تیرۆر و كیشەى تايەفەگەرى و بێ ئەزمونی و بێئیدارەى گەمارۆى داوون .

زمانى كوردیش ئەگەر داواشیان نەكردایە هەر دەبوو دوو مین زمانى فەرمى چونكە دەولەت دیموكراتى پەرلەمانى مافى تاكەكان و كەمییەكان دەپارێزێت گەلى كوردیش لە عێراقدا دوو مین نەتەوێە لە رێژەى دانیشتواندا و (٧) ملیۆن كورد لە وەبەشەى كوردستاندا دەژى .

كەواتە ئەوەى چارەنوسسازە جیگای خۆى نەكردۆتەو لە دەستوردا ، كەركوكیش داخواوە بۆ (٢) سالیتر ، كە ئەم داواخستەنە چەواشەكردنێكى ترە و ئەمجارەیش دەنگى خەلكى پى كۆدەكەنەو ، وە هیچ خزمەتێكە مەسەلەكە ناكات ، ئەمەیان بۆ ؟ چونكە دەباوێ كەركوك پێش هەلبژاردن و دەستور ئاسایى بكرایەتەو و پارسى ئەنجام بدرایە ، ئەوێ دەبینین و انەبوو ، باشە بۆ ؟ لە (٣) سالی داواى ئازادى و داگیركردنى عێراق ئەنجام نەدرا ، لە (٢) سالی تریشدا ، هەر نابیت و ناكريت ، ئەم بركەیه هیچ زیاتر نیە لە وەى كە لە (بەیانى ١١ ی ئازار) دا هاتبوو ، ئەوكاتە ئاشبەتال و نسكو ئەنجامیداواخستەكە بوو ، ئەى ئیستا چى دەبیت ؟ ئەمەشیان كەسمان نازانین . لەكاتێكدا ھۆكارەكانى داواخستەنە ئاسایى نەكردنەو هیچ كیشىكى نیە و بێ بەلگە و بێ قورسایین ، داواخستنى كیشەى كەركوك خزمەت بە مەسەلەكە ناكات ، بەرپاشكاوى دەلیم ئەو گرۆبۆ ئالۆژیەى لە عێراقدا هەیه لە قازانجى كورد دا ، چونكە حكومەتى بەغدا لەبەر سەرقالى بە كیشەى تیرۆر و ویرانى ئەو ئیدارە بێبەنەمايه ، كاتى نیە بێر لە مەسەلەى كەركوك و ناوچەكانى تر بكاتەو ، ئەى لەبیرتان چوماوەیهك لەمەوبەر برپارى گویزانەوێ (٢٥٠٠) پۆلیسى خەلكى ئەوشارە دەرگرا ، پلەى ئەفسەرە كوردەكان رابگیریت و بەرز نەكریتەو ، ئەى ئەمانە چى جیاوازییەكیان هەیه لەگەل تەعرب و تەرحیلەكەى سەددام

گرنگ نیه جیبه جی نه کرا، ئەوانه دەم تاقی کردنه وەن و خوازینی کەرکوکمان لێدەکەن، ئیشتایش هەرکاتی ئارامی بگەریتەووە بۆ ناوچەکە لەژێر سەری نی نوینەرانی کورددا پلانی دوژمنانە بۆ پرێگرتن لە داوا کاربێهەکانی خەڵکی کوردستان دەهۆننەووە، بەدەنیاییهووە ئەگەر ئیستا سوپای عێراقی تۆکمە و چالاک بوایە حکومەت کەرکوک دەکردە سەربازگەیهکی گەورە و هەموو پرێگایهکی لەبەردەم گەڕانەووەی کەرکوک بۆ ناو هەریمی کوردستان دەگرت، ئەمە راستییهکە و باخۆمانی لێنەشارینەووە، چی سەرکردەیهکی عەرەب بە فەرمی ونا فەرمی بەتەنهاو لەپاڵ حیزبەکەیدا ئەو مافە داو بەکورد، کە کەرکوک کوردستانە؟ بێگومان هیچ کامیان نەک هەر دانی پێنانن بە لکو بیریشی لێ ناکەنەووە.

ئەهێ باشە ئەم هەموو دۆستایهتی و خزمایهتی یهێ کە کورد بۆیان هەل دەپرێژی بۆ ولەپای چی؟ ئایا سەرانی کورد بۆوادەکەن؟ مەبەستیان چییه؟ ئەهێ چی بکەن باشە؟ لەمڕۆی کوردستان دا چی سیاسەتیک گونجاووە لە شوینی خۆیهتی؟ ئەهێ میللەت چی بکات پێش راپرسی و دوا راپرسی دەستور؟ لە بەشی سێهەمدا وەلامی ئەم پرسیارانە ئەدەمەووە.

تینینی : ئەم نوسینانە راو بۆچونی خۆمە و بەس،،

هیوادارم وەکو کوردیکی دلسۆز بە کێشه بنه پرتییهکانی کورد، برواننە نوسینەکانم، کە پیکهاتهی هەموو هەستە نەتەوایه تییهکانی ناو جەستە تینوومە بە ولاتی کوردستان،